

ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการและแนวทางการพัฒนาของสถานศึกษา
ที่มีนักเรียนต่างด้าว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4
Problems and Guidelines for Academic Administration Development of
Schools with Foreign Students under the Jurisdiction of Nakhon
Ratchasima Primary Educational Service Area Office 4

ชนันชนก กิ่งก้าน¹ กรองทิพย์ นาควิเชตร² ฤชญา วัฒนศักดิ์³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ
ของสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานวิชาการที่มีนักเรียนต่างด้าว สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำนวน 114 คน จาก 57 โรงเรียน เลือกกลุ่มตัวอย่าง
ด้วยวิธีการสุ่มแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1)แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของ
สถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ที่มีความเชื่อมั่นเท่ากับ
0.81 มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบน
มาตรฐาน 2) แบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า
ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้าน
ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านสื่อการเรียนการสอน 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มี
นักเรียนต่างด้าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
สถานศึกษาควรจัดหลักสูตรพหุวัฒนธรรมสำหรับเด็กต่างด้าวและเด็กไทยได้เรียนรู้วัฒนธรรมของตนเองและของ
เพื่อนบ้าน รักษาขนบธรรมเนียมประเพณีปฏิบัติที่ต้องหวงแหนรักษาซึ่งไว้ความเป็นชาติของตน ปรับตัวพร้อมรับ
การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและเทคโนโลยี ในโลกยุคดิจิทัลของการสื่อสาร
ไร้พรมแดน ที่ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

² อาจารย์ที่ปรึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

³ อาจารย์ที่ปรึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ, สถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4

Abstract

The research purposes were: 1) to study the academic administration problems of schools with foreign students under the jurisdiction of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 4, and 2) to study the guidelines for academic administration development of schools with foreign students under the jurisdiction of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 4.

The sample was the 114 school administrators and academic supervisors from 57 schools with foreign students under the jurisdiction of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 4, selected by simple random sampling method. The research instruments were: 1) the questionnaire about the academic administration problems of schools with foreign students under the jurisdiction of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 4, with the reliability 0.81, with Index of Consistency (IOC) between 0.6-1.00, and data analyzed by the mean and standard deviation; and 2) the interview form of the guidelines for academic administration development of schools with foreign students under the jurisdiction of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 4, and data analyzed by the qualitative analysis method.

The research findings were:

1) The academic administration problems of schools with foreign students under the jurisdiction of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 4, the overall was at medium level. The each aspect consideration found the highest mean was the school curriculum development aspect, followed by the teaching and learning management aspect; the lowest mean was the instructional media aspect.

2) The guidelines for academic administration development of schools with foreign students under the jurisdiction of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 4 for the school curriculum development aspect, the schools should be organized a multicultural course for foreign children and Thai children to learn their culture and that of their neighbors; to maintaining traditions and practices that must be cherished, maintain their own nation; to adapt and be ready for rapid changes in economic, social, political and technological fields in the digital world of communication without boundaries that rely on each other and live together happily.

Keywords: Academic administration, schools with foreign students, Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 4

ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย

สถานการณ์เศรษฐกิจในประเทศไทยมีการเติบโตและขยายตัวอย่างรวดเร็ว แต่กลับประสบกับสภาวะขาดแคลนคนทำงานในตลาดแรงงานระดับล่าง หรือแรงงานไร้ฝีมือ ส่งผลให้ต้องนำเข้าแรงงานต่างด้าวจากประเทศเพื่อนบ้านสู่ตลาดแรงงานของประเทศไทย ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559) โดยแรงงานต่างด้าวที่เข้ามานั้นจะกระจายตัวอยู่ในภาคอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และภาคบริการอื่น ๆ ทั่วประเทศ และส่วนใหญ่จะเดินทางเข้ามาเป็นครอบครัว ซึ่งมีสมาชิกเป็นเด็กอายุ 1-16 ปี ติดตามเข้ามาในประเทศไทยด้วยเป็นจำนวนมาก ซึ่งจำนวนเด็กที่ติดตามมาด้วยมีมากกว่า 370,000 คน (สมพงษ์ สระแก้ว, 2560) เด็กต่างด้าวเหล่านี้มักมีปัญหาด้านการเรียนรู้เพื่อการอยู่ร่วมกันกับคนไทย และขาดโอกาสในการได้รับการพัฒนาศักยภาพที่สอดคล้องกับพัฒนาการตามช่วงวัยของเด็ก ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดปัญหาสังคมต่าง ๆ ที่จะเชื่อมโยงและกระทบต่อความมั่นคงของประเทศอีกนานัปการ อาทิ การค้ามนุษย์ อาชญากรรม ยาเสพติด และอื่น ๆ ซึ่งนับเป็นปัญหาระดับชาติที่รัฐจะต้องรับบทบาทป้องกันอย่างจริงจัง แนวทางป้องกันที่ดีสำหรับการแก้ปัญหาเหล่านี้ คือ การสนับสนุนให้เด็กต่างด้าวได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานอันได้แก่ สิทธิในการศึกษาอย่างทั่วถึง เพราะการจัดการศึกษาให้เด็กต่างด้าว ถือเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเด็กให้มีทักษะเบื้องต้นในการเข้าถึงความรู้อื่น ๆ ซึ่งจำเป็นต่อการดำรงชีวิต

รัฐบาลไทยได้ตระหนักและเห็นความสำคัญในเรื่องดังกล่าว จึงส่งเสริมให้เด็กต่างด้าวที่อยู่ในพื้นที่ประเทศไทยได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและเสมอภาค ดังปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 บัญญัติให้รัฐต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิ และโอกาสเสมอกัน ในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า 12 ปี อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รวมถึงพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545 ที่ส่งเสริมให้เด็กทุกคนซึ่งอยู่ในประเทศไทยที่มีอายุย่างเข้าปีที่ 7 จนอายุย่างเข้าปีที่ 16 ได้รับการรับประกันว่าจะต้องได้เรียนในระดับประถมศึกษาและต่อเนื่องไปจนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยคำนึงถึงการสร้างความเสมอภาคและความเป็นธรรม (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553, 2553) และเพื่อให้เด็กต่างด้าวที่อยู่ในประเทศไทยมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงมากยิ่งขึ้น กระทรวงศึกษาธิการจึงได้มีการปรับแก้ระเบียบว่าด้วยหลักฐานการรับนักเรียนนักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา และเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบในคราวประชุมวันที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553 : 21) ในการขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่เด็กอพยพ เด็กต่างด้าว เด็กไร้สัญชาติ และเด็กชนเผ่าทุกคน ซึ่งจากเดิมที่เคยจำกัดให้เฉพาะบางกลุ่ม และบางระดับการศึกษามาเป็นการเปิดกว้างให้ทุกคนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยได้เข้าเรียนโดยไม่จำกัดระดับ ประเภท หรือพื้นที่การศึกษา รวมทั้งจัดสรรงบประมาณอุดหนุน เป็นค่าใช้จ่ายรายหัวแก่สถานศึกษาที่จัดการศึกษาให้แก่เด็กต่างด้าวที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรและไม่มีสัญชาติไทย ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนปลายในอัตราเดียวกับค่าใช้จ่ายรายหัวที่จัดสรรให้เด็กไทย เพื่อเป็นการตอบสนองต่ออนุสัญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชน พร้อมทั้งขับเคลื่อนการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบและมีแบบแผน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้จัดคู่มือและแนวปฏิบัติสำหรับการจัดการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎร หรือไม่มีสัญชาติไทย พ.ศ. 2552 และฉบับปรับปรุงใหม่ พ.ศ. 2560 ซึ่งมีระเบียบ กฎหมาย และเนื้อหาในคู่มือและแนวปฏิบัติสำหรับการจัดการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทยให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง ครู อาจารย์ และผู้บริหารสถานศึกษานำไปใช้เป็นเครื่องมือในปฏิบัติงานให้ถูกต้องต่อไป

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา โดยสำนักมาตรฐานการศึกษา และพัฒนาการเรียนรู้ กลุ่มพัฒนานโยบายด้านการเพิ่มโอกาสการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีภารกิจในการจัดทำข้อเสนอแนะนโยบายการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการ

เรียนรู้ตลอดชีวิต วิจัยและพัฒนาเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและ เพิ่มโอกาสทางการศึกษาแก่ผู้ที่มีความต้องการจำเป็นทางการศึกษา สร้าง และพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างองค์กรภาครัฐและเอกชน เพื่อส่งเสริมการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ได้ดำเนินการศึกษาสถานการณ์การจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสในประเทศไทย เมื่อปีงบประมาณ 2560 โดยศึกษาเด็กด้อยโอกาส จำนวน 6 กลุ่ม ดังนี้ 1) กลุ่มเด็กถูกปล่อยปละละเลย 2) กลุ่มเด็กถูกละเมิดสิทธิ 3) กลุ่มเด็กประพฤติตนไม่เหมาะสม 4) กลุ่มเด็กพิการ 5) กลุ่มเด็ก ขาดโอกาส/ยากจนเข้าไม่ถึงบริการ และ 6) เด็กที่ได้รับผลกระทบจากเอดส์ จากการศึกษาดังกล่าวพบว่า การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาสำหรับเด็กที่ไม่มีสัญชาติไทยและบุตรหลานของแรงงานข้ามชาติในประเทศไทย มีความสำคัญและจำเป็นในการศึกษาเพื่อให้ได้ข้อเสนอเชิงนโยบายในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กในกลุ่มดังกล่าว เนื่องจากหากเด็กเหล่านี้เข้าถึงโอกาสจะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้ไขปัญหาแรงงานเด็กได้ อีกทั้งยังช่วยให้เกิดผลเชิงบวกต่าง ๆ เช่น การป้องกันการเอาเปรียบแรงงานและการค้ามนุษย์ โรงเรียนก็จะมีบรรยากาศความเป็นนานาชาติและพหุวัฒนธรรม เป็นการเตรียมทั้งนักเรียนไทยและต่างชาติให้มีความพร้อมเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ส่งเสริมให้เกิดความสงบสุข และความเป็นปึกแผ่นในกลุ่มประเทศอาเซียน ช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศไทยก็จะมีกำลังแรงงานที่มีคุณภาพเนื่องจากเด็กจะได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์ผ่านการศึกษา และเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในอนาคตอันใกล้ รองรับกำลังแรงงานที่อาจขาดแคลนในอนาคตที่ประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างรวดเร็ว และอาจต้องการแรงงานที่มีคุณภาพในอนาคตอันใกล้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) จะเห็นได้ว่า ปัญหาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กต่างด้าวมีหลายประการทั้งในด้านของสภาพเศรษฐกิจ สังคมของตัวนักเรียนเอง และปัญหาของโรงเรียน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน หลักสูตร สื่อในการสอน และการวัดผลประเมินผล อันเป็นขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญมาก เนื่องจากงานบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับ กิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน โดยเฉพาะการปรับปรุงกิจกรรมการสอนซึ่งเป็นจุดหมายหลักของ สถานศึกษา ดังนั้นงานบริหารงานวิชาการจึงเป็นกระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างในการ ปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การถ่ายทอดความรู้ไปสู่กลุ่มเป้าหมายหรือผู้เรียน (ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์, 2556 : 26) ดังนั้น การบริหารงานวิชาการ จึงถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของการบริหารสถานศึกษา คือการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาจึงอยู่ที่งานด้านวิชาการ ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน จากแนวคิดของ วิเชียร ยอดจักร (2555 : 26) และการนำกระบวนการบริหารคุณภาพวงจรเดมมิงมาใช้ในการบริหารงานมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการของสถานศึกษาให้ไปสู่มาตรฐานหรือตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบผลการปฏิบัติการ และการแก้ไขปรับปรุง (ธีระ รุญเจริญ, 2550 : 81) ซึ่งจะสามารถนำกระบวนการนี้ไปใช้ในการบริหารงานวิชาการได้

ปัจจุบันการบริหารงานวิชาการยังมีปัญหา ทำให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ซึ่งมีสถานศึกษาในสังกัดจำนวน 180 แห่ง ในจำนวนนี้มีสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว จำนวน 81 แห่ง (ข้อมูลนักเรียนต่างด้าวปีการศึกษา 2563) และจากการสัมภาษณ์เบื้องต้น พบว่า สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนต่างด้าวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 สรุปได้ว่าสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 มีการจัด

การศึกษา สำหรับนักเรียนต่างด้าวโดยจัดให้เรียนร่วมกับนักเรียนปกติ แต่ยังมีปัญหาบางประการ ได้แก่ หลักสูตรสถานศึกษา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน ที่จะส่งผลกระทบต่อผลผลิตและประเมินผล (นภาพัช แสงหิรัญ, สัมภาษณ์, 21 ตุลาคม 2563); (วริศศรุตตา ตามตะคุ, สัมภาษณ์, 21 ตุลาคม 2563); (รุ่งทิศา ชมชื่นจิตร, สัมภาษณ์, 22 ตุลาคม 2563); (ยศพร จิรพรเจริญ, สัมภาษณ์, 21 ตุลาคม 2563) ซึ่งขอขอย่างงานดังกล่าวเป็นขอขอย่างงานด้านการบริหารงานวิชาการ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการและแนวทางการพัฒนาของสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้เป็นข้อมูลสารสนเทศที่สามารถนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าวต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานวิชาการที่มีนักเรียนต่างด้าว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำนวน 114 คน จาก 57 โรงเรียน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 607 - 610) เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Sample Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นเพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ด้วย Google Form และสำรองเป็นเอกสาร กรณีเพิ่มข้อมูลได้ไม่เพียงพอตามที่ผู้วิจัยกำหนด ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบ ตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ ตำแหน่งและประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 แบ่งเป็น 4 ด้าน จำนวน 63 ข้อ ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 19 ข้อ 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน จำนวน 17 ข้อ 3) ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน จำนวน 13 ข้อ และ 4) ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน จำนวน 14 ข้อ ซึ่งมีลักษณะของ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 102 - 103) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 ศึกษาเอกสาร รายงานการวิจัย แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กต่างด้าว การบริหารงานวิชาการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 กับการบริหารงานวิชาการ และนักเรียนต่างด้าว เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย และสร้างแบบสอบถาม

3.2 กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัย และสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกัน

3.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของข้อคำถาม ความเหมาะสมของปริมาณคำถาม ความชัดเจนของภาษา และรูปแบบของแบบสอบถาม แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ขึ้นไป และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการบริการการศึกษา 10 ปีขึ้นไป เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ด้วยค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามกับจุดประสงค์ (The index of item objective congruence : IOC) โดยนำคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน มาหาค่าเฉลี่ยรายข้อ แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ .50 ขึ้นไป นำไปสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 จำนวน 63 ข้อ มีค่าดัชนี IOC อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00

3.5 นำข้อคำถามไปปรับปรุงตามผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ และจัดทำเป็นแบบสอบถาม

3.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือโดยการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตร สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's coefficient alpha) (Cronbach, 1970 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .81

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยทำบันทึกเสนอคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากผู้บริหารสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4

4.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม ด้วยตนเอง โดยนำไปส่งให้กับผู้บริหารสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 จำนวน 114 คน และเมื่อครบ 2 สัปดาห์ จึงทำการเก็บแบบสอบถามกลับจนครบจำนวน 114 ฉบับ

4.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบ พบว่า ได้รับแบบสอบถามที่ตอบอย่างสมบูรณ์ จำนวน 114 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่งและ ประสบการณ์ใน การบริหารสถานศึกษา ด้วยค่าความถี่ และร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ซึ่งเป็นแบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ของข้อมูลตามแนวของลิเคิร์ต (Likert method) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103) กำหนดไว้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ไม่มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติที่ใช้วิเคราะห์สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

6.2 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 คือ ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Standard deviation)

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาหรือหัวหน้างานวิชาการที่มีนักเรียนต่างด้าว สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ที่มีความเชี่ยวชาญในการบริหารงานวิชาการ จำนวน 5 คน จาก 57 โรงเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มี นักเรียนต่างด้าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ด้านที่มีปัญหามากที่สุด จำนวน 1 ด้าน

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 ศึกษารายละเอียดของปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จากการสัมภาษณ์ เพื่อสร้างแบบสัมภาษณ์แนวทางการ พัฒนาการบริหารงานวิชาการ

3.2 นำข้อมูลมาสร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ลักษณะแบบ สัมภาษณ์เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure interview) โดยลักษณะคำถามเกี่ยวกับแนวทางการ พัฒนาการบริหารงานวิชาการ

3.3 นำแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นเสนอให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Structure validity) และรับข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ให้สมบูรณ์

3.4 ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจากแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น เพื่อได้แนวทางการพัฒนาและการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการที่มีระดับปัญหาสูงสุด 1 ด้าน โดยผู้วิจัยกำหนดคุณสมบัติผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

3.4.1 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก หรือเป็นบุคลากรทางการศึกษาที่มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ

3.4.2 เป็นหรือเคยเป็นผู้บริหารการศึกษา หรือศึกษานิเทศก์ หรือผู้อำนวยการโรงเรียน หรือหัวหน้างานวิชาการโรงเรียน

3.4.3 มีประสบการณ์การบริหารงานวิชาการ หรือมีประสบการณ์ทางการสอน ด้านการศึกษาเป็นระยะเวลา 10 ปีขึ้นไป หรือมีผลงานการบริหารวิชาการระดับประเทศ หรือเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4

3.4.4 ผู้วิจัยประสานนัดวันเวลา เพื่อสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายในโรงเรียน โดยได้บันทึกผลการสัมภาษณ์ในเครื่องอัดเสียงและทำการบันทึกการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเป้าหมายที่มีคุณสมบัติสามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการได้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล คือ รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โดยสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านที่มีปัญหามากที่สุด 1 ด้าน จำนวน 5 คน เพื่อให้ได้แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยวิเคราะห์ ตีความ จัดประเภทของข้อมูลไปพร้อมกับการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Methodological triangulation) คือ 1) ต้องเป็นข้อมูลที่สอดคล้องกัน 2) การสัมภาษณ์ 3) การตรวจสอบจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผลการวิเคราะห์มีความน่าเชื่อถือ หากการตรวจสอบแบบสามเส้าเกิดปัญหาว่าข้อมูลที่ได้ไม่ตรงกัน ควรมีการอภิปรายในกลุ่มผู้ประเมินและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์ว่าข้อมูลหรือหลักฐานใด น่าเชื่อถือที่สุด โดยต้องตั้งอยู่บนหลักฐานและเหตุผลอ้างอิงเป็นสำคัญ และเขียนสรุปความจากการสัมภาษณ์ทั้งหมดโดยวิธีอุปนัย

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญมายืนยันคำตอบ โดยเป็นการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการและแนวทางการพัฒนาของสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 พบว่า

ขั้นตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4

การวิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียน

การสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยใช้กระบวนการบริหาร ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบผลการปฏิบัติการ และการแก้ไขปรับปรุง ปรากฏผลดังตารางคือ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยรวม

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว	ระดับปัญหา			
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1. ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.12	0.85	ปานกลาง	1
การวางแผน	3.20	0.81	ปานกลาง	(1)
การปฏิบัติตามแผน	3.13	0.89	ปานกลาง	(2)
การตรวจสอบ	3.08	0.80	ปานกลาง	(4)
การแก้ไขปรับปรุง	3.08	0.88	ปานกลาง	(3)
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.11	0.86	ปานกลาง	2
การวางแผน	3.12	0.89	ปานกลาง	(2)
การปฏิบัติตามแผน	3.07	0.81	ปานกลาง	(4)
การตรวจสอบ	3.13	0.88	ปานกลาง	(1)
การแก้ไขปรับปรุง	3.12	0.86	ปานกลาง	(3)
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	2.96	0.85	ปานกลาง	4
การวางแผน	3.01	0.84	ปานกลาง	(1)
การปฏิบัติตามแผน	2.92	0.84	ปานกลาง	(3)
การตรวจสอบ	2.90	0.89	ปานกลาง	(4)
การแก้ไขปรับปรุง	2.99	0.83	ปานกลาง	(2)
4. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน	3.09	0.84	ปานกลาง	3
การวางแผน	3.03	0.81	ปานกลาง	(4)
การปฏิบัติตามแผน	3.06	0.83	ปานกลาง	(3)
การตรวจสอบ	3.09	0.89	ปานกลาง	(2)
การแก้ไขปรับปรุง	3.17	0.87	ปานกลาง	(1)
รวมเฉลี่ย	3.07	0.85	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 1 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 0.85) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.12$, S.D. = 0.85) รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.11$, S.D. = 0.86) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน ($\bar{X} = 3.09$, S.D. = 0.84) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.96$, S.D. = 0.85)

ขั้นตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยการสัมภาษณ์ในประเด็นปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้ที่ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ดังนี้

ตารางที่ 2 แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ผู้ให้สัมภาษณ์/ตำแหน่ง	แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
1. ดร.ยศพร จิรพรเจริญผู้อำนวยการโรงเรียนหนองน้ำขุ่น	“พัฒนาให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบันด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง”
2. นางจิราพร บำรุงผล รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลประชารัฐสามัคคี	“นักเรียนต่างด้าวก็มีหลายสัญชาติ/โดยเฉพาะภาษาที่ใช้สื่อสาร/ควรบูรณาการภาษาของไทยและสอดแทรกภาษาต่างด้าวในหลักสูตรท้องถิ่นให้สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้ทั้งเราและเขา”
3. นายอิทธิฤทธิ์ แดขุนทด รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลประชารัฐสามัคคี	“ควรจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรมซึ่งกันและกันเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข”
4. ดร.รำไพเมณี วิเชียรรัตน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านซัตรีจันทร์	“ควรจัดหลักสูตรที่สามารถนำไปพัฒนาอาชีพได้ เพื่อนักเรียนในโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นนักเรียนไทยหรือต่างด้าวสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพสุจริตได้ในอนาคต”
5. นางสาวศุภรัตน์ วงศ์สวัสดิ์ รองผู้อำนวยการโรงเรียนระดมวิทยานุสรณ์	“คนต่างด้าวมาจากครอบครัวที่เรียกว่า ยากจน เด็กที่มาจากประเทศต่างๆ จะถูกตีตราว่า ด้อยความสามารถในการเรียนรู้ เพื่อช่วยให้คนต่างด้าวที่เข้ามาใหม่ นักการศึกษาให้คำแนะนำว่าโรงเรียนควรได้จัดหลักสูตรสองภาษา หลักสูตรพหุวัฒนธรรมจะช่วยให้เด็กต่างด้าวได้เรียนรู้และอยู่ในสังคมใหม่ได้ดียิ่งขึ้น”

สรุปได้ว่า

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านสื่อการเรียนการสอน เมื่อพิจารณา กระบวนการบริหารของแต่ละด้าน พบว่า 1) ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า กระบวนการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ การวางแผน รองลงมา คือ การปฏิบัติตามแผน กระบวนการที่

มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การแก้ไขปรับปรุง และการตรวจสอบ 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า กระบวนการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การตรวจสอบ รองลงมา คือ การวางแผน และการแก้ไขปรับปรุง และกระบวนการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การปฏิบัติตาม 3) ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า กระบวนการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวางแผน รองลงมา คือ การแก้ไขปรับปรุง การปฏิบัติตามแผน และกระบวนการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การตรวจสอบ และ 4) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน พบว่า กระบวนการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การแก้ไขปรับปรุง รองลงมา คือ การตรวจสอบ และกระบวนการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การวางแผน

2. ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ด้านที่มีปัญหาสูงสุด คือ ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้ สถานศึกษาจัดหลักสูตรพหุวัฒนธรรมสำหรับเด็กต่างด้าวและเด็กไทยได้เรียนรู้วัฒนธรรมของตนและของเพื่อนบ้าน รักษาขนบธรรมเนียมประเพณีปฏิบัติที่ต้องหวงแหนรักษาซึ่งไว้ความเป็นชาติของตน ปรับตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและเทคโนโลยี ในโลกยุคดิจิทัลของการสื่อสารไร้พรมแดน ที่ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

อภิปรายผล

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว ยังพบปัญหาหลายประการในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนต่างด้าว ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการไม่ได้กำหนดหรือให้แนวทางในการจัดการเรียนการสอนสำหรับสถานศึกษาที่รับนักเรียนต่างด้าวเข้าเรียน การจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนต่างด้าว จึงขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของสถานศึกษา ซึ่งไม่มีการปรับเนื้อหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนต่างด้าว โดยเฉพาะ อุปสรรคทางภาษาระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนด้วยกันเอง การปรับตัว โดยเฉพาะบุคลากรของแรงงานข้ามชาติที่เข้าเรียนปีแรก คือ ป.1 ที่ต้องปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมและสังคมไทย รวมถึงทรัพยากรมีจำกัด ทั้งจำนวนครู และงบประมาณ ทำให้มีปัญหาลอยในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ มโนรา อามาตย์ ทัศน (2552) ที่พบว่า ปัญหาการบริหารวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒนาพรหมินทร์ (2557) ที่พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผ่านการยอมรับจากผู้บริหารของสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ทุกข้อ แสดงให้เห็นว่าสามารถนำไปเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการได้ โดยผู้วิจัยจะนำเสนอการอภิปรายผลแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ที่มีระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ดังนี้ สถานศึกษาควรจัดหลักสูตรพหุวัฒนธรรมสำหรับเด็กต่างด้าวและเด็กไทยได้เรียนรู้วัฒนธรรมของตนและของเพื่อนบ้าน รักษาขนบธรรมเนียมประเพณีปฏิบัติที่ต้องหวงแหนรักษาซึ่งไว้ความเป็นชาติของตน ปรับตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและเทคโนโลยี ในโลกยุคดิจิทัลของการสื่อสารไร้พรมแดน ที่ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุติมดี อาพัทธนันท์ (2556 : 128) ที่พบว่า การจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนต่างด้าว ยังไม่มีการคำนึงถึงวัฒนธรรมของนักเรียนต่างด้าวเท่าใดนัก และมีนักเรียนต่างด้าวที่เรียนในโรงเรียนของรัฐออกกลางคันเป็น

จำนวนมาก ถึงแม้รัฐจะมีนโยบายให้เด็กต่างด้าวเข้าเรียนในโรงเรียนรัฐ ได้แต่ในทางปฏิบัติแล้วโอกาสทางการศึกษาของนักเรียนต่างด้าวยังถูกจำกัดอยู่มาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สพลกิตต์ สังข์ทิพย์ (2558 : 112) ที่พบว่าแนวโน้มของการจัดการศึกษาสำหรับเด็กต่างด้าวในอนาคตประเทศไทย จำเป็นต้องมีการวางแผนอย่างจริงจังด้านการจัดการศึกษาในสังคมแบบพหุวัฒนธรรม โดยการ กำหนดนโยบายเพื่อรองรับกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และต้องทำการพัฒนาศักยภาพของเด็กต่างด้าวให้กลายเป็นกำลังสำคัญอีกอย่างหนึ่งในการพัฒนาประเทศต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

- (1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารควรจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยคำนึงถึงนักเรียนต่างด้าว
- (2) ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนการสอนตามกลุ่มสาระหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งหมายความรวมถึงนักเรียนต่างด้าวด้วย
- (3) ด้านสื่อการเรียนการสอน ผู้บริหารควรวิเคราะห์ข้อมูลจากผลการประเมินสื่อการเรียนการสอนเพื่อนำไปปรับปรุงสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียนต่างด้าวต่อไป
- (4) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน ผู้บริหารควรนำผลการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมายมาปรับปรุง เช่น ส่งเสริมให้ครูการสอนซ่อมเสริมนักเรียนที่ไม่ผ่านผลการเรียนที่คาดหวัง โดยเฉพาะนักเรียนต่างด้าวที่มีปัญหาด้านการเขียนเป็นอย่างมาก
- (5) ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยในด้านแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คือ ผู้บริหารควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย จัดนิเทศการนำหลักสูตรไปใช้ในการสอนแบบเชิงรุกและเป็นกัลยาณมิตร

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- (1) ควรมีการศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4
- (2) ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus group) จากผู้เชี่ยวชาญ โดยระดมความคิด อภิปราย แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นร่วมกัน เพื่อให้ได้องค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการ
- (3) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4
- (4) ควรศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4
- (5) จากผลการศึกษาพบว่า การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีปัญหามากที่สุด ดังนั้น ควรมีการศึกษาถึงปัญหาของแนวทางการพัฒนาหลักสูตรที่มีนักเรียนต่างด้าว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ในวงกว้างและหลากหลายวิธี

เอกสารอ้างอิง

- ชุมศักดิ์ อินทร์รัช. (2556). การบริหารงานวิชาการ. พิมพ์ครั้งที่ 4. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ฐิติมดี อาพัทธนานนท์. (2556). “การศึกษาของนักเรียนต่างด้าวในโรงเรียนรัฐไทย”. วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับภาษาไทย, 33 (1) : 111 – 130.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2542). ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 116 ตอนที่ 74 ก : 1-23.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. (2545). ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 119 ตอนที่ 123 ก : 16-21.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. (2553). ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 115 ตอนที่ 15 ก : 1-3.
- มนิรา อามาตย์ทัศน์. (2552). สภาพปัญหาการบริหารวิชาการในโรงเรียนอำเภอกุฉินารายณ์สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์. การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- วัฒนา พรหมจันทร์. (2557). การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในพื้นที่โครงการพัฒนาออยตุง (พื้นที่ ทรวงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ. วิทยานิพนธ์. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- วิเชียร ยอดจักร. (2555). การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. สารนิพนธ์. การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สพลกิตต์ สังข์พิชัย. (2558). วิวัฒนาการของนโยบายการศึกษาที่เกี่ยวกับเด็กต่างด้าว. วิทยานิพนธ์. ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัด การศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎหมายกระทรวง กำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560 - 2564. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). รายงานการวิจัยโอกาสทางการศึกษาของเด็กอพยพต่างด้าวและเด็ก ขนเผ่าในจังหวัดสมุทรสาคร. กรุงเทพฯ.
- _____. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- สมพงษ์ สระแก้ว. (2560). การส่งเสริมการศึกษาเพื่อเด็กและเยาวชนที่เป็นลูกหลานของแรงงานข้ามชาติ. กรุงเทพฯ: มูลนิธิเครือข่ายส่งเสริมคุณภาพชีวิตแรงงาน.
- Cronbach, L. J. (1970). *Essentials of psychological test*. 5th ed. New York : Harper Collins.